

Persbericht

24 juni 2019

Cft: "Goed begin van het Bestuurscollege met aanpak van noodzakelijke verbeteringen"

Kralendijk – Het Cft heeft tijdens zijn tweedaagse bezoek aan Bonaire het bestuurscollege en de eilandsraad opgeroepen om deze bestuursperiode de noodzakelijke verbeteringen op diverse beleidsterreinen te realiseren. De start is goed: met het bestuursakkoord wordt door Nederland aanvullende ondersteuning beschikbaar gesteld en daarnaast kan Bonaire het overschot van 2018 aanwenden. Het Cft heeft het bestuurscollege gecomplimenteerd met de daadkrachtige aanpak bij de oplevering van de jaarstukken 2018.

Het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) heeft het bestuurscollege gecomplimenteerd met de verbeteringen in de begrotings- en verantwoordingscyclus. Zo is de eerste kwartaalrapportage 2019 met bijbehorende begrotingswijziging tijdig ingediend en is de jaarrekening 2018 opgesteld, door de accountant gecontroleerd en aan de eilandsraad aangeboden. De verwachting is dan ook dat de door de eilandsraad vastgestelde jaarrekening 2018 tijdig, voor 15 juli, zal worden ingediend bij het Cft. Een duidelijke verbetering, na twee opeenvolgende jaren waarin de jaarrekening met forse vertraging was ingediend. Het Cft heeft wel wederom aandacht gevraagd voor het realistisch begroten van de belastingopbrengsten en de personeelslasten.

De uitvoering van het bestuursakkoord, dat in november 2018 is gesloten tussen Nederland en Bonaire, bevindt zich in de eerste fase. De uitvoeringskracht wordt versterkt, onder meer door de inzet van technische assistentie bij het financieel beheer en bij een verbeterplan voor de ambtelijke organisatie. Het bestuurscollege heeft het concept verbeterplan financieel beheer 2.0, dat in augustus gereed dient te zijn, gepresenteerd. Het Cft heeft hiervoor zijn waardering uitgesproken en aanbevelingen gedaan. De komende periode zal Bonaire het verbeterplan verder aanscherpen, zodat dit uiteindelijk leidt tot de goedkeurende accountantsverklaring over de jaarrekening 2021.

Tijdens het tweedaagse bezoek van het Cft is gesproken met de gezaghebber, het bestuurscollege, de eilandsraad, de waarnemend Rijksvertegenwoordiger en de programmamanager van het bestuursakkoord. Tevens zijn met Bonaire International Airport N.V., Bonaire Holding Maatschappij N.V. en Tourism Corporation Bonaire N.V. gesprekken gevoerd waarbij onder meer aandacht is gevraagd voor de verbetering van de corporate governance, waaronder tijdigheid van jaarrekeningen en de volledige bemensing van de besturen en raden van commissarissen.

Op donderdag 20 juni gaf de voorzitter van het Cft, de heer Raymond Gradus, een openbare lezing getiteld "Financieel beheer, toezicht en overheidsdeelnemingen" waarin het belang van toezicht en corporate governance voor effectief financieel beheer is toegelicht. De presentatie is te raadplegen

via de website van het Cft: www.cft.cw.

[Einde Persbericht]

Foto:

Cft

Fotobijschrift:

Het Cft is tevreden over de daadkrachtige aanpak bij de oplevering van de jaarstukken 2018.

Noot voor de redactie – niet voor publicatie

Contactpersoon Cft:

Secretariaat College financieel toezicht

Koert van Buijen - Secretaris

Telefoon (+5999) 461-9081 / (+5999) 461-9082 / (+5999) 461-9084

Email info@cft.cw

Internet www.cft.cw

Perscontacten:

Jefka Martina

Telefoon (+5999) 512-6861

Komunikado

24 di yüni 2019

Cft: "Bon komienso di Kolegio Ehekutivo, atendiendo mehorashonnan nesesario"

Kralendijk – Durante di su bishita di dos dia na Bonaire, Cft a hasi un yamada na Kolegio Ehekutivo i Konseho Insular pa realisá den e periodo di gobernashon aki e mehorashonnan nesesario riba vários tereno di maneho. E komienso ta bon: ku e Akuerdo di Gobernashon, Hulanda ta pone sosten adishonal disponibel i banda di esaki Bonaire por usa e surplus di 2018 tambe. Cft a duna e Kolegio Ehekutivo kòmplimènt ku e hecho ku a atendé ku determinashon ku entrega di e dokumentonan anual di 2018.

Kolegio di supervishon finansiero Bonaire, Sint Eustatius i Saba (Cft) a duna e Kolegio Ehekutivo kòmplimènt ku e mehorashonnan ku a logra den e siklo di presupuesto i di responsabilisashon. Por ehèmpel a entregá e promé reportahe di kuartal di 2019 ku e amienda presupuestario korespondiente na tempu. Tambe a traha e kuenta anual di 2018, kual a keda kontrolá pa akountent i entregá na Konseho Insular. Konsekuentemente ta spera ku e kuenta anual 2018 aprobadá pa Konseho Insular lo keda entregá na tempu - esta promé ku 15 di yüli - na Cft. Ta trata aki di un mehorashon evidente, despues ku durante di dos año konsekutivo a entregá e kuenta anual ku bastante retraso. Cft a pidi sí atenshon atrobe pa presupuestá e entradanan di impuesto i e gastunan di personal na un manera realístiko.

Ehekushon di e Akuerdo di Gobernashon, kual a keda firmá na novèmber 2018 entre Hulanda i Bonaire, ta den su promé fase. E kapasidat di ehekushon ta keda fortifiká, entre otro pa medio di asistensia tékniko riba tereno di maneho finansiero i tambe pa e plan di mehorashon pa e aparato público. Kolegio Ehekutivo a presentá konsepto di e plan di mehorashon di maneho finansiero 2.0, kual lo mester a keda finalisá pa ougùstùs. Cft a ekspresá su apresio pa esaki i a duna rekomendashon. E periodo benidero Bonaire lo sigui mehorá e plan di mehorashon, pa finalmente esaki hiba na un deklarashon aprobatorio di akountent pa e kuenta anual 2021.

Durante di su bishita di dos dia, Cft a papia ku Gezagħèber, Kolegio Ehekutivo, Konseho Insular, Representante interino di Reino i e mènedjer di programa di e Akuerdo di Gobernashon. Tambe a hiba kòmbersashon ku Bonaire International Airport N.V., Bonaire Holding Maatschappij N.V. i Tourism Corporation Bonaire N.V.. Den e kòmbersashonnan aki entre otro a pidi atenshon pa mehorashon di e corporate governance, entre otro pa entregá e kuentanan anual na tempu i pa yena tur puesto den e direktivanan i e huntanan di komisario.

Riba djaweps 20 di yüni presidente di Cft, señor Raymond Gradus, a tene un charla público titulá "Maneho finansiero, supervishon i kompanianan di kua gobièrnu ta akshonista". Den e charla aki a duna informashon tokante e importansia di supervishon i corporate governance pa un maneho finansiero efektivo. Por mira e presentashon riba e website di Cft: www.cft.cw.

[Fin di komunikado]

Foto:
Cft

Teksto pa foto:
Cft ta satisfecho ku a atendé ku determinashon ku e entrega di e dokumentonan anual di 2018.

Nota pa redakshon– no pa publikashon

Persona di kontakto na Cft:

Sekretariado Kolegio di supervishon finansiero
Koert van Buuren – Sekretario interino
Telefon (+5999) 461-9081
Email info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Persona di kontakto pa Prensa:

Jefka Martina
Telefon (+5999) 512-6861

Press Release

June 24th, 2019

Cft: "Good start of the Executive Council with regard to execution of necessary improvements"

Kralendijk - During its two-day visit to Bonaire, Cft called on the Executive Council and the Island Council to realize the necessary improvements in various policy areas during the current administrative period. The start was good: with the government agreement, additional support is made available by the Netherlands, whilst Bonaire is also entitled to use the surplus from 2018. The Cft complimented the Executive Council on its decisive approach with regard to the submittal of the 2018 financial statements.

The Board of financial supervision Bonaire, Sint Eustatius and Saba (Cft) has complimented the Executive Council on the improvements in the budget and accountability cycle. For example, the first quarterly report of 2019 with accompanying budget amendment was submitted on time and the financial statements 2018 have been drawn up, audited and presented to the island council. It is therefore expected that the 2018 financial statements, as adopted by the Island Council, will be submitted to the Cft in time, before July 15. This is a distinct improvement, after in the course of two consecutive years the financial statements were submitted with considerable delay. The Cft has again drawn attention to the realistic budgeting of tax revenues and staff costs.

The implementation of the government agreement that was concluded between the Netherlands and Bonaire in November 2018 is currently in its first phase. The implementing power will be strengthened, among other things, by the use of technical assistance in the area of financial management and an improvement plan for the civil service organization. The Executive Council has presented a draft Financial Management 2.0 improvement plan, which should be ready in August. The Cft expressed its appreciation for this and made recommendations. In the coming period, Bonaire will further refine the improvement plan, so that this can ultimately lead to an unqualified auditor's report on the 2021 financial statements.

During Cft's two-day visit, discussions were held with the Island Governor, the Executive Council, the Island Council, the Acting Kingdom Representative and the program manager of the government agreement. Discussions were also held with Bonaire International Airport N.V., Bonaire Holding Maatschappij N.V. and Tourism Corporation Bonaire N.V., during which - among others - attention was requested for the improvement of corporate governance, including the timeliness of financial statements and the full staffing of the boards and the supervisory councils.

On Thursday, June 20th, the Cft Chairman, Mr. Raymond Gradus, gave a public lecture entitled "Financial management, supervision and government companies" in which the importance of supervision and corporate governance for effective financial management was explained. The presentation can be consulted via the Cft website: www.cft.cw.

[End of press release]

Photo:
Cft

Caption:
Cft is satisfied with the decisive approach with regard to the submittal of the 2018 financial statements.

Note for the editing department – not for publication

Contact person Board:

Secretariat Board of financial supervision
Koert van Buijen – Acting Secretary
Telephone (+5999) 461-9081
Email info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Press contacts:

Jefka Martina
Telephone (+5999) 512-6861